

સીડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગમાં ચાલતી તાલીમ યોજના “ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામ ઓન સીડ પ્રોડક્શન “
અંગેનો અહેવાલ

સીડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગ, બં. અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આ.કૃ.યુ., આણંદ ખાતે ચાલતી તાલીમ યોજના “ટ્રેનીંગ પ્રોગ્રામ ઓન સીડ પ્રોડક્શન” નું આયોજન તા.૨૪/૦૯/૨૦૧૯ થી તા.૨૭/૦૯/૨૦૧૯ દરમિયાન કરવામાં આવેલ હતું. જેમાં પંચમહાલ જીલ્લાના અલગ-અલગ ગામમાંથી કુલ ૩૫ ખેડૂત તાલીમાર્થી ભાગ લેવા માટે આવેલ હતા.

તાલીમનો ઉદ્ઘાટન સમારોહ ડૉ.કલ્યાણરાવ પાટીલ, વિભાગીય વડા અને શ્રી.અનિલકુમાર એલ રાવત, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક ની હાજરીમાં દિપ પ્રાગટ્ય તથા પ્રાર્થના ગીતથી કરવામાં આવેલ હતો. શ્રી.અનિલકુમાર એલ. રાવત દ્વારા ખેડૂતોનું સ્વાગત અને તાલીમ કાર્યક્રમ વિષે વિસ્તૃત માહિતી આપવામાં આવેલ હતી. વિભાગના અન્ય કર્મચારી ડૉ.સુદેશનાબેન,વૃશાંકભાઈ, ડૉ.ધિમંત, ભુમિરાજભાઈ, જિતેન્દ્રભાઈ, વિજયભાઈ અને હિતેશભાઈ દ્વારા તાલીમાર્થીઓનું પુષ્પથી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

આ તાલીમ કાર્યક્રમમાં ખેડૂતોને અલગ-અલગ પાકો જેવા કે મકાઈ, ડાંગર, ભીંડા, મરચી, દિવેલા, તુવેર, રીંગણ, મગ અને ટામેટામાં બિયારણ ઉત્પાદન કરવા અંગેની તાંત્રિક માહિતી તથા તે પાકોમાં નવી સંશોધન થયેલ જાતો વિષે સંપૂર્ણ માર્ગદર્શન પુરૂ પાડવામાં આવેલ હતું.

આ તાલીમમાં ખેડૂતોને સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક એચ.એન.શેલત દ્વારા જૈવિક ખાતર દ્વારા બીજ માવજત કરવાથી થતા લાભ વિષેની માહિતી આપવામાં આવી હતી અને સુક્ષ્મજીવાણું વિભાગની મુલાકાત કરાવામાં આવી હતી.

ત્યાર બાદ ખેડૂતોએ આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટીના વિભાગીય સંશોધન કેન્દ્રની મુલાકાત કરેલ હતી. ત્યાં ખેડૂતોને ડાંગરના બીજ ઉત્પાદનનો પ્લોટ તથા સીડ પ્રોસેસીંગ પ્લાન્ટ ખાતે બિયારણનું ક્લીનીંગ, ગ્રેડીંગ અને પેકેજીંગની માહિતી તેમજ પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કરાવવામાં આવેલ હતી. ત્યાર પછી પેશી સંવર્ધન વિભાગ ખાતે ખેડૂતોને પરવળ, દાડમ, ખારેક અને ટીંડોળાના પાકમાં પેશી સંવર્ધન પદ્ધતિથી છોડ ઉગાડવાની માહિતી આપવામાં આવી હતી.

આ તાલીમમાં ખેડૂતોએ મુખ્ય શાકભાજી સંશોધન કેન્દ્રની મુલાકાત કરેલ હતી. જેમાં મુ.શા.સં.કે.,ખાતે તેમને વિવિધ શાકભાજીની નવી જાતો તેમજ તેના બીજ ઉત્પાદન વિષેનું માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ હતું અને ભીંડાના બીજ ઉત્પાદનના પ્લોટની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કરાવવામાં આવી જેમાં પાકને લગતા રોગો, તેમા આવતી જીવાત અને બીજ ઉત્પાદન માટે પાક વિષે યોગ્ય માર્ગદર્શન પુરૂ પાડવામાં આવ્યું હતું.

ડૉ. એચ. એલ. ધડુક, સહ સંશોધન વૈજ્ઞાનિક અને વડા, દ્વારા ઔષધિય અને સુગંધિત પાકો અંગેનું માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું અને ફિલ્ડની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કરાવી હતી. આ તાલીમમાં ખેડૂતોએ બાગાયત ફાર્મની મુલાકાત લીધી જેમાં ડૉ.મુકેશ પટેલ દ્વારા ફળ પાકોની કલમ જેવા કે જામફળ, આંબા અને ચીકુ વગેરે તૈયાર કરવા માટે યોગ્ય માહિતી પુરી પાડી અને જામફળ તથા આમળાની વાડીની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત કરાવી હતી.

ડૉ.ડી.એ.પટેલ દ્વારા કઠોળ પાકોમાં સુધારેલ/સંકર જાતોનું બીજ ઉત્પાદન જાતોનું બીજ ઉત્પાદન વિષેનું માર્ગદર્શન આપવામાં આવેલ હતું. ડૉ. કલ્યાણરાવ પાટીલ દ્વારા બીજને લગતા વિવિધ કાયદાની માહિતી આપવામાં આવેલી હતી. ત્યારબાદ સરદાર પટેલ એજ્યુકેશનલ મ્યુઝીયમની મુલાકાત કરવામાં આવી હતી.

શ્રી અનિલકુમાર એલ રાવત મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, આ.કૃ.યુ. આણંદ, દ્વારા ખેડૂતોને બીજના વિવિધ વર્ગ, ગુણવત્તાવાળા બીજના લક્ષણો, પ્રમાણિત બીજ ઉત્પાદન અને તેને ખરીદી કરવા માટેના પ્રમાણિત સ્ત્રોત અંગેની માહિતી આપવામાં આવેલી હતી.

આ ચાર દિવસીય તાલીમના વિદાય સામારોહ માં ડૉ.કલ્યાણરાવ પાટીલ, વિભાગીય વડા અને શ્રી અનિલકુમાર એલ. રાવત, સીડ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી વિભાગ બં. અ. કૃષિ મહાવિદ્યાલય, આ.કૃ.યુ., આણંદ દ્વારા ખેડૂતોને સર્ટીફિકેટ, બેગ, મેન્યુઅલ તથા કીટ (બિયારણ) નું વિતરણ કરવામાં આવેલ હતું. આ તાલીમમાં પંચમહાલ જિલ્લામાં થતા મોટા ભાગના પાકો જેવા કે મકાઈ, ડાગર, ભીંડા, મરચી, દિવેલા, તુવેર, રીંગણ, મગ અને ટામેટા પાકોમાં બીજ ઉત્પાદન અંગેની સંપૂર્ણ તાંત્રિક માહિતી આપવામાં આવેલ હતી. આ તાલીમમાં ખેડૂતોએ ખૂબ સારો પ્રતિસાદ આપ્યો હતો. તેમણે અંતમાં જણાવ્યું કે તેઓ મકાઈના પાકમાં સંકર બીજ ઉત્પાદન કેવી રીતે કરવામાં આવે છે તેની ખેડૂતોને ખુબ જ ઉંડાણ પૂર્વક સમજણ મળી છે. વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે, આ તાલીમ તેમને આર્થિક રીતે ખુબ લાભદાયી થશે. અંતમાં ખેડૂતોએ વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો કે જે કંઈ પણ માહિતી અમોને અહિંથી મળી છે. તેનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ અમે અમારી ખેતીમાં કરીશું અને અન્ય ખેડૂત મિત્રોને પણ તેના વિષે માહિતી આપીશું.

ખેડૂત તાલીમાર્થી દ્વારા દિપ પ્રાગટ્ય

વિભાગીય સંશોધન કેન્દ્ર ખાતે ડાંગરના બીજ ઉત્પાદન પ્લોટની મુલાકાત

મુખ્ય શાકભાજી સંશોધન કેન્દ્ર ખાતે ભીંડાના બીજ ઉત્પાદના પ્લોટની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત

ઔષધિય અને સુગંધિત પાકો અંગેનું માર્ગદર્શન અને ફિલ્ડની પ્રત્યક્ષ મુલાકાત

ખેડૂતો દ્વારા તાલીમ વિષે અભિપ્રાય

ડૉ.કલ્યાણરાવ પાટીલ વિભાગીય વડા અને શ્રી અનિલકુમાર એલ. રાવત, મદદનીશ પ્રાધ્યાપક દ્વારા સીડ પ્રોડક્શન મેન્યુઅલ, સર્ટીફિકેટ, બેગ, શાકભાજીના બિયારણ અને ફોટોગ્રાફ્સનું વિતરણ.